

บทที่ 5

บทสรุป

งานวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาถึงสิทธิประโยชน์จากมาตรการภาษีศุลกากร ประกอบด้วย

1. มาตรการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

เป็นการคืนค่าภาระภาษีอากรในการนำวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาผลิตส่งออก ซึ่งได้แก่ อากรขาเข้า ภาษีการค้า ภาษีบำรุงเทศบาล และค่าธรรมเนียมพิเศษ ที่ผู้นำเข้าได้เสียไว้หรือได้วางประกันขณะนำเข้าและเมื่อได้นำวัตถุดิบนั้นไปผลิต ผสม ประกอบหรือบรรจุเป็นสินค้าส่งออก แล้วก็จะได้รับการคืนอากรโดยจะคำนวณค่าภาษีอากรที่คืนให้ตามสูตรการผลิต ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องผลิตส่งออกภายใน 1 ปี นับแต่วันที่นำเข้าวัตถุดิบ การคืนอากรจะคืนให้ตามหลักประกันที่ไว้ไว้ต่อกรมศุลกากร ซึ่งได้แก่ เงินสด หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคาร

2. มาตรการการชดเชยอากร

การชดเชยอากรเป็นการชดเชยค่าภาระภาษีอากรที่มีอยู่ในต้นทุนการผลิต ซึ่งได้แก่ ค่าภาระภาษีอากรที่มีอยู่ในมูลค่าของวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ เครื่องจักร เชื้อเพลิง และพลังงาน อื่นๆที่ใช้ในกระบวนการผลิต ดังนั้นสินค้าที่ส่งออก ไม่ว่าจะผลิตจากวัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศ หรือผลิตจากวัตถุดิบในประเทศก็จะได้รับการชดเชยอากร โดยจะชดเชยในรูปของ "บัตรภาษี" ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการชำระค่าภาษีอากรของกรมสรรพากร กรมศุลกากร และกรมสรรพสามิต ได้เสมือนหนึ่งเป็นการชำระด้วยเงินสด จำนวนที่จะชดเชยให้ขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้าที่ส่งออก ปัจจุบันแบ่งประเภทสินค้าที่ชดเชยออกเป็น 5,019 ประเภท ตามพิกัดอัตราศุลกากร และแบ่งอัตราชดเชยออกเป็น 2 อัตราคือ

(1) อัตรา ก. (อัตราเต็มจำนวน) เป็นอัตราที่กำหนดไว้สำหรับกรณีสินค้าส่งออกที่มีได้
ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ หรือมิได้ใช้สิทธิยกเว้นหรือลดอากรวัตถุดิบทางคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

(2) อัตรา ข. (อัตราปกติ) ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าอัตรา ก. เป็นอัตราที่กำหนดไว้สำหรับกรณีสินค้าส่งออกที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ หรือใช้สิทธิยกเว้น หรือลดอากรวัตถุดิบทางคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแล้ว

3. มาตรการคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า

ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศโดยยังมีต้องชำระอากร และจะได้รับการยกเว้นทั้งอากรขาเข้าและขาออก เมื่อทำการผลิตส่งออกแล้ว

4. เขตอุตสาหกรรมส่งออก

เขตอุตสาหกรรมส่งออก เป็นนิคมอุตสาหกรรมชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรมและกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรม เพื่อส่งผลิตภัณฑ์ออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออก จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นอากรขาเข้า ภาษีการค้า ภาษีบำรุงเทศบาล ค่าธรรมเนียมพิเศษของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ในการนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ที่ใช้ในการก่อสร้างประกอบ หรือติดตั้งเป็นโรงงานหรืออาคาร รวมทั้งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังศึกษาถึงผลของมาตรการภาษีศุลกากรที่มีผลกระทบต่อลักษณะการผลิตของอุตสาหกรรมส่งออก โดยแยกพิจารณาเปรียบเทียบเป็น 2 กลุ่มอุตสาหกรรมคือ

1. อุตสาหกรรมประเภทก่อนได้รับสิทธิมาตรการภาษีศุลกากร
 2. อุตสาหกรรมประเภทหลังได้รับสิทธิมาตรการภาษีศุลกากร
- การวิเคราะห์ยังได้นำพิจารณาแยกประเภทที่ได้รับสิทธิและไม่ได้รับสิทธิ B.O.I เพื่อการเปรียบเทียบอีกด้วย

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆมีลักษณะการผลิตที่แตกต่างกันซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน จะพบว่าอุตสาหกรรมที่ไม่ได้รับสิทธิ B.O.I เมื่อได้รับสิทธิมาตรการภาษีศุลกากรแล้วจะมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิต คือมีการใช้ปัจจัยทุนเพิ่มขึ้น อันได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากสัตว์, สิ่งทอ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป, โลหะสามัญ, เครื่องจักรกล และเครื่องใช้ไฟฟ้า การเปลี่ยนแปลงเช่นว่า ในอุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นไปตามข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอุตสาหกรรมหนัง หนังสืบหนังฟอก, พลาสติก ยางสน, รองเท้า หมวก และดอกไม้ประดิษฐ์, สิ่งหัตถกรรม เบ็ดเตล็ด ของเด็กเล่น จะมีการใช้ปัจจัยประเภทแรงงานเพิ่มขึ้น ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อสมมติฐานการทดสอบ และยังพบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมประเภทยานยนต์ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิตใดๆ

ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับสิทธิ B.O.I พบว่าอุตสาหกรรมประเภทผลิตภัณฑ์จากสัตว์, สิ่งทอ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป, รองเท้า หมวก และดอกไม้ประดิษฐ์, โลหะสามัญ, เครื่องจักรกล เครื่องใช้ไฟฟ้า หลังจากได้รับสิทธิมาตรการภาษีศุลกากรแล้วจะมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิต คือมีการใช้ปัจจัยทุนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนที่จะได้รับสิทธิมาตรการภาษี ส่วนอุตสาหกรรมประเภทพลาสติก, หนังสืบหนังฟอก, สิ่งหัตถกรรม เบ็ดเตล็ด ของเด็กเล่น เมื่อได้รับสิทธิมาตรการภาษี จะมีการใช้ปัจจัยแรงงานเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือมีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐานที่ทำการทดสอบ และยังพบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิตใดๆ หลังได้รับสิทธิมาตรการภาษีแล้ว

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรม ประเภทที่ได้รับสิทธิ B.O.I. และไม่เคຍได้รับสิทธิ B.O.I. และรวมทั้งก่อนเข้ารับสิทธิและหลังเข้ารับสิทธิ จะมีการใช้ทุนทั้งลดและทั้งเพิ่ม และมีลักษณะการใช้แรงงานเพิ่มขึ้นและลดลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของอุตสาหกรรม และลักษณะทางการค้าของอุตสาหกรรมส่งออก อาทิเช่นกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติกมีลักษณะการผลิตแบบ decreasing return to scale จะมีลักษณะการใช้แรงงานเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณาจากความยืดหยุ่นจะพบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติกประเภทที่ได้รับสิทธิ B.O.I. จะได้รับผลกระทบจากมาตรการภาษีมาก คือ ค่าความยืดหยุ่นจะมีค่าติดลบ ส่วนอุตสาหกรรมประเภทรองเท้า และดอกไม้ประดิษฐ์ ในกลุ่มที่ไม่ได้รับสิทธิ B.O.I. มีลักษณะการผลิตแบบ decreasing return to scale หลังได้รับสิทธิ มาตรการภาษีจะมีการใช้ทุนน้อยลง ในทางตรงกันข้ามกลุ่มที่ได้รับสิทธิ B.O.I. จะมีการใช้ทุนเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น จะพบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมประเภทนี้มีค่าติดลบ อันผลเนื่องจาก มาตรการภาษี กลุ่มอุตสาหกรรมที่น่าสนใจอีกกลุ่มอุตสาหกรรมหนึ่งได้แก่ อุตสาหกรรมประเภทโลหะสำมนั และอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมประเภทโลหะสำมนัจะมีลักษณะการใช้ทุนมากขึ้นหลังจากได้รับสิทธิมาตรการภาษีแล้ว และมีลักษณะการผลิตแบบ decreasing return to scale ส่วนอุตสาหกรรมยานยนต์มีลักษณะการผลิตแบบ increasing return to scale นั้น ปรากฏว่ามาตรการภาษีศุลกากรไม่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิต ไม่ว่าจะ เป็นประเภทที่ได้รับสิทธิ หรือไม่ได้รับสิทธิ B.O.I. ทั้งนี้อาจจะเป็นสาเหตุเนื่องจากว่า กลุ่ม อุตสาหกรรมมีลักษณะการนำเข้าวัตถุดิบมาเพื่อประกอบเป็นสินค้าสำเร็จรูปและส่งออก

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมประเภทพลาสติก, หนึ่ง และหนึ่งฟอก, สิ่ง หัตถกรรม และของเด็กเล่น จะได้รับประโยชน์ด้านการนำวัตถุดิบเข้ามาเพื่อผลิต กลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยโดยเน้นการจ้างงานเพิ่มขึ้น ซึ่งเท่ากับเป็นการลดการว่างงานในระบบเศรษฐกิจและตรงตามเป้าหมายในเรื่องการจ้างงานของรัฐบาล ส่วนอุตสาหกรรมประเภทผลิตภัณฑ์จากสัตว์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล และอุปกรณ์ไฟฟ้า หลังจากได้รับสิทธิจากมาตรการภาษีแล้วจะมีการปรับเปลี่ยนขบวนการผลิตโดย

ใช้ปัจจัยมากขึ้น และลดการจ้างงานลง อุตสาหกรรมได้รับประโยชน์จากมาตรการภาษีในรูปแบบการนำเข้าวัตถุดิบ สิทธิทางบัตรภาษี สิทธิทางเครื่องจักร เพื่อผลิตสินค้าไปขายยังต่างประเทศ ซึ่งขัดแย้งกับเป้าหมายของรัฐบาลในการที่เน้นการจ้างงานเพิ่มขึ้นในกลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้ ส่วนอุตสาหกรรมประเภทยานยนต์ ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า เป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับประโยชน์จากมาตรการภาษีน้อยมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้ มีการเลือกใช้ปัจจัยที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับมาตรการภาษีเลย

ผลการศึกษาสรุปได้ว่ามาตรการภาษีศุลกากร ซึ่งดำเนินการโดยกรมศุลกากร ได้ส่งเสริมการส่งออกโดยการลดภาระค่าภาษีอากร วัตถุดิบนำเข้า และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ส่งออกในรูปแบบต่างๆ เป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตเพื่อการส่งออกให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆสามารถใช้มาตรการภาษีในการกำหนดและปรับกลยุทธ์ด้านราคาสินค้าเพื่อแข่งขันในทางการค้าระหว่างประเทศ แต่เมื่อนิยามจุดมุ่งหมายของการเพิ่มระดับการจ้างงานปรากฏว่ามีอุตสาหกรรมประเภท พลาสติก, หนังฟอก, หนังดิบ, สิ่งหัตถกรรม และของเด็กเล่น และกลุ่มอุตสาหกรรมรองเท้า และเครื่องสวมศีรษะ ดอกไม้ประดิษฐ์ (ไม่ได้รับสิทธิ B.O.I) เหล่านี้เท่านั้น ที่ประสบความสำเร็จในการจ้างงานเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับสิทธิประโยชน์จากมาตรการภาษี